

549

Besluit van 16 oktober 1991, houdende regels ter uitvoering van artikel 35 van de Wet op het consumentenkrediet (Besluit kredietvergoeding)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 6 mei 1991, nr. 91041078 WJA/W, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Financiën;

Gelet op de artikelen 35, 50, derde lid, en 64 van de Wet op het consumentenkrediet (Stb. 1990, 395);

Gehoord de Adviescommissie consumentenkrediet;

De Raad van State gehoord (advies van 26 september 1991, nr. W10.91.0236);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 7 oktober 1991, nr. 91088192 WJA/W, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Financiën;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: de Wet op het consumentenkrediet (Stb. 1990, 395);
- b. betalingstermijn: het tijdvak dat ligt tussen:

1°. het tijdstip waarop ter uitvoering van een krediettransactie door de kredietgever een geldsom ter beschikking wordt gesteld onderscheidenlijk met het verschaffen van het genot van een zaak of het verlenen van een dienst een aanvang wordt gemaakt en het tijdstip waarop de kredietnemer de eerste betaling moet hebben gedaan, dan wel

2°. twee opeenvolgende tijdstippen waarop de kredietnemer ter uitvoering van een krediettransactie een betaling moet hebben gedaan;

c. termijnbedrag: het bedrag van een betaling die de kredietnemer aan het einde van een betalingstermijn moet hebben gedaan;

d. betalingsregeling: de regeling van de hoogte van de termijnbedragen, alsmede de lengte en, bij niet-doorlopend krediet, het aantal van de betalingstermijnen, welke in het kader van een krediettransactie van toepassing is;

e. kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn: de kredietvergoeding die over een betalingstermijn in rekening wordt gebracht, uitge-

drukt in een percentage van het uitstaand saldo aan het begin van die betalingstermijn;

f. vaste kredietvergoeding: kredietvergoeding ten aanzien waarvan bij het aangaan van de krediettransactie is overeengekomen dat het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn gedurende de looptijd gelijk blijft;

g. variabele kredietvergoeding: kredietvergoeding ten aanzien waarvan bij het aangaan van de krediettransactie is overeengekomen dat het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn gedurende de looptijd kan worden gewijzigd;

h. kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling: de in artikel 34, onder a, van de wet bedoelde vorm van kredietvergoeding;

i. verdragingsvergoeding: de in artikel 34, onder b, van de wet bedoelde vorm van kredietvergoeding;

j. vergoeding bij vervroegde aflossing: de in artikel 34, onder c, van de wet bedoelde vorm van kredietvergoeding.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit besluit wordt een bij een krediettransactie in maanden, kwartalen of jaren uitgedrukte betalingstermijn beschouwd als een gedurende de looptijd gelijk blijvende betalingstermijn, indien dit in een tot de krediettransactie behorende overeenkomst uitdrukkelijk is overeengekomen.

Artikel 3

Kredietvergoeding over een bepaald tijdvak mag niet eerder in rekening worden gebracht dan nadat de laatste dag van dat tijdvak is verstreken.

HOOFDSTUK II. Ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling

Afdeling 1. Ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis

Artikel 4

Voor de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van doorlopende krediettransacties gelden bij de in onderstaande tabel vermelde kredietlimieten de in onderstaande tabel vermelde ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis:

kredietlimiet in guldens	ten hoogste toegelaten effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis
0 tot 2 500	29,1
2 500 tot 5 000	23,0
5 000 tot 10 000	19,3
10 000 tot 15 000	17,8
15 000 tot 20 000	17,3
20 000 tot 30 000	16,9
30 000 t/m 50 000	16,5.

Artikel 5

Voor de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van niet-doorlopende krediettransacties gelden bij de in onderstaande tabel vermelde kredietssommen en looptijden de in onderstaande tabel vermelde ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis:

kredietssom in guldens	ten hoogste toegelaten effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis					
	looptijd in jaren					
	0t/m1	> 1t/m2	> 2t/m3	> 3t/m4	> 4t/m5	> 5
0 tot 2 500	29,1	29,1	29,1	29,1	23,0	23,0
2 500 tot 5 000	24,7	24,1	23,6	23,0	21,0	20,7
5 000 tot 10 000	22,0	20,8	19,7	19,3	18,7	17,9
10 000 tot 15 000	19,4	18,9	18,3	17,8	17,5	16,9
15 000 tot 20 000	18,6	18,2	17,7	17,3	16,9	16,1
20 000 tot 30 000	18,2	17,6	17,3	16,9	16,6	15,2
30 000 t/m 50 000	17,5	17,2	16,8	16,5	16,2	14,7

Afdeling 2. Berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling

Artikel 6

1. De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per betalingstermijn bij regelmatige afwikkeling van doorlopende krediettransacties met een variabele kredietvergoeding, waarbij:

- de betalingstermijn gedurende de looptijd gelijk blijft, of
- de eerste of de laatste betalingstermijn dan wel die beide betalingstermijnen afwijkt respectievelijk afwijken van de overige betalingstermijnen, die gedurende de looptijd gelijk blijven, wordt, onverminderd het bepaalde in het tweede en derde lid, berekend als volgt:

$$KV_t = R_t \cdot i_m,$$

waarbij:

$$i_m = (1 + i) \frac{1}{m} - 1.$$

In deze formules is:

KV_t : de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding over de betalingstermijn met volgnummer t ;

R_t : het uitstaand saldo aan het begin van de betalingstermijn met volgnummer t dan wel, indien het uitstaand saldo als gevolg van achterstallige betalingen hoger is dan de kredietlimiet: de kredietlimiet;

i_m : het honderdste deel van het ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn;

i : het honderdste deel van het ingevolge afdeling 1 ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;

m : het aantal betalingstermijnen per jaar.

2. Indien bij een krediettransactie als bedoeld in het eerste lid een betaling of het opnemen van een geldsom door de kredietnemer dan wel het verschaffen van het genot van een zaak of het verlenen van een dienst aan de kredietnemer, plaatsvinden op een ander tijdstip dan waarop ingevolge de betalingsregeling uiterlijk een termijnbedrag dient te worden voldaan, wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de betalingstermijn waarbinnen deze gebeurtenissen plaats-

vinden, op dagbasis berekend, waarbij de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag wordt berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

3. In het geval, bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de afwijkende betalingstermijnen op dagbasis berekend, waarbij de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag wordt berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

Artikel 7

1. De ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van niet-doorlopende krediettransacties met een vaste kredietvergoeding, waarbij:

a. de betalingstermijn en het termijnbedrag gedurende de looptijd gelijk blijven, of

b. de betalingstermijn gedurende de looptijd gelijk blijft en het eerste of het laatste termijnbedrag afwijkt van de overige termijnbedragen, die gedurende de looptijd gelijk blijven, voor zover deze afwijking een gevolg is van afrondingen, wordt berekend als volgt:

$$TKV = n \cdot T - K,$$

waarbij:

$$T = \frac{i_m \cdot K \cdot (1 + i_m)^n}{(1 + i_m)^n - 1}$$

en

$$i_m = (1 + i)^{\frac{1}{m}} - 1.$$

In deze formules is:

TKV: de ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding;

n: het totale aantal betalingstermijnen;

T: het termijnbedrag dat geldt indien het ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn wordt gehanteerd;

K: de kredietsom;

i_m : het honderdste deel van het ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn;

i: het honderdste deel van het ingevolge afdeling 1 ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;

m: het aantal betalingstermijnen per jaar.

2. De ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van niet-doorlopende krediettransacties met een vaste kredietvergoeding, waarbij de eerste betalingstermijn afwijkt van de overige betalingstermijnen, voor zover deze afwijking tot gevolg heeft dat het eerste of het laatste termijnbedrag afwijkt van de overige termijnbedragen, terwijl die overige betalingstermijnen en termijnbedragen gedurende de looptijd gelijk blijven, wordt berekend als de som van:

a. de ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding, berekend op de in het eerste lid aangegeven wijze, met dien verstande dat voor de omschrijving van «n» wordt gelezen: het totale aantal gelijk blijvende betalingstermijnen, en

b. de ter zake van de afwijkende betalingstermijn op dagbasis berekende ten hoogste toegelaten kredietvergoeding, berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

Artikel 8

1. De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per betalingstermijn bij regelmatige afwikkeling van andere dan de in het tweede lid alsmede de artikelen 6 en 7 bedoelde krediettransacties wordt berekend als volgt:

$$KV_t = R_t \cdot i_{m_t},$$

waarbij:

$$i_{m_t} = (1 + i) \frac{1}{m_t} - 1.$$

In deze formules is:

KV_t : de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding over de betalingsstermijn met volgnummer t ;

R_t : het uitstaand saldo aan het begin van de betalingstermijn met volgnummer t dan wel,

1°. indien bij een doorlopende krediettransactie het uitstaand saldo als gevolg van achterstallige betalingen hoger is dan de kredietlimiet: de kredietlimiet;

2°. indien bij een niet-doorlopende krediettransactie de kredietnemer achterstallig is: het uitstaand saldo dat zou bestaan indien de kredietnemer niet achterstallig zou zijn;

i_{m_t} : het honderdste deel van het ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn met volgnummer t ;

i : het honderdste deel van het ingevolge afdeling 1 ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;

m_t : een periode die gelijk is aan een jaar, uitgedrukt in eenheden van een betalingstermijn met volgnummer t .

2. De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van doorlopende krediettransacties waarvoor geen betalingsregeling van toepassing is wordt berekend op dagbasis. Daarbij wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

Artikel 9

1. Indien op een tijdstip na het aangaan van de krediettransactie de betalingsregeling bij nadere overeenkomst wordt gewijzigd, wordt de kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling over de laatste betalingsstermijn voor dat tijdstip respectievelijk over de eerste betalingstermijn na dat tijdstip op dagbasis berekend, indien die betalingstermijn afwijkt van de overige betalingstermijnen voor respectievelijk na dat tijdstip. Daarbij wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag berekend op de in artikel 10 aangegeven wijze.

2. Indien de betalingsregeling na de wijziging voldoet aan de omschrijving van artikel 7, eerste lid, aanhef en onder a of b, dan wel tweede lid, aanhef, wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per betalingstermijn bij regelmatige afwikkeling na dat tijdstip niettemin berekend op de in artikel 8, eerste lid, aangegeven wijze. De aldus berekende ten hoogste toegelaten kredietvergoeding treedt in de plaats van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding die nog in rekening zou kunnen worden gebracht indien de betalingsregeling niet zou zijn gewijzigd.

Artikel 10

De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag bij regelmatige afwikkeling wordt berekend als volgt:

$$KV_d = \frac{R_d \cdot \left[(1 + i)^{\frac{1}{12}} - 1 \right]}{q}$$

In deze formule is:

KV_d : de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding over dag d;

R_d : het uitstaand saldo aan het begin van dag d, dan wel:

1°. indien het gaat om de toepassing van artikel 6, tweede lid, of artikel 8, eerste lid, en het uitstaand saldo als gevolg van achterstallige betalingen hoger is dan de kredietlimiet: de kredietlimiet;

2°. indien het gaat om de toepassing van artikel 7, tweede lid, onder b, en de kredietnemer achterstallig is: het uitstaand saldo dat aan het begin van dag d zou bestaan als de kredietnemer niet achterstallig zou zijn;

i: het honderdste deel van het ingevolge afdeling 1 ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;

q: het aantal dagen van de maand waarvan dag d deel uitmaakt.

HOOFDSTUK III. Ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding

Artikel 11

De ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding wordt op dagbasis berekend. De ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding per dag wordt berekend als volgt:

$$VV_d = \frac{A_d \cdot \left[(1 + r)^{\frac{1}{12}} - 1 \right]}{q}$$

In deze formule is:

VV_d : de ten hoogste toegelaten vertragsvergoeding over dag d;

A_d : het bedrag in de betaling waarvan de kredietnemer aan het begin van dag d achterstallig is dan wel, indien het een krediettransactie als bedoeld in artikel 6 betreft, het deel van het uitstaand saldo dat op dag d de kredietlimiet te boven gaat als gevolg van achterstallige betalingen;

r: het honderdste deel van het in het kader van de krediettransactie overeengekomen effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;

q: het aantal dagen van de maand waarvan dag d deel uitmaakt.

HOOFDSTUK IV. Ten hoogste toegelaten vergoeding bij vervroegde aflossing

Artikel 12

Het is verboden vergoeding bij vervroegde aflossing in rekening te brengen, te bedingen of te aanvaarden bij krediettransacties met een variabele kredietvergoeding.

Artikel 13

1. De ten hoogste toegelaten vergoeding bij vervroegde aflossing bij krediettransacties met een vaste kredietvergoeding bedraagt, indien vervroegde aflossing plaatsvindt:

a. voordat meer dan een vijfde deel van de looptijd is verstreken: een evenredig deel van 5% van de kredietssom;

b. nadat meer dan een vijfde deel, maar niet meer dan twee vijfde deel van de looptijd is verstreken: een evenredig deel van 3% van de kredietssom;

c. nadat meer dan twee vijfde deel, maar niet meer dan drie vijfde deel van de looptijd is verstreken: een evenredig deel van 2% van de kredietssom;

d. nadat meer dan drie vijfde deel van de looptijd is verstreken: nihil.

2. Het evenredig deel, bedoeld in het eerste lid, onder a, b en c, is gelijk aan het quotiënt van het bedrag dat vervroegd wordt afgelost en het uitstaand saldo op het tijdstip waarop vervroegde aflossing plaatsvindt.

Artikel 14

1. Bij volledige vervroegde aflossing treedt de in artikel 13 bedoelde kredietvergoeding in de plaats van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling, die over de restant-looptijd in rekening zou kunnen worden gebracht indien geen vervroegde aflossing zou hebben plaatsgevonden.

2. Bij gedeeltelijke vervroegde aflossing van een krediettransactie als bedoeld in artikel 7, eerste, onderscheidelijk tweede lid, wordt de ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling, in afwijking van artikel 7, eerste lid, onderscheidelijk artikel 7, tweede lid, onder a, berekend volgens, onderscheidenlijk met gebruikmaking van, de volgende formule:

$$TKV = x \cdot T - (K - R_x),$$

waarbij:

$$R_x = T \cdot \frac{1 - (1 + i)^{x-n}}{i}.$$

In deze formules is:

TKV: de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding;

x: het aantal niet vervroegd betaalde gelijk blijvende termijnbedragen;

T: het gelijkblijvende termijnbedrag;

K: de kredietssom;

R_x : het uitstaande saldo nadat het aantal werkelijk betaalde termijnbedragen is voldaan;

i: het honderdste deel van het aan de krediettransactie ten grondslag liggende kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn;

n: het totale aantal betalingstermijnen volgens de betalingsregeling.

HOOFDSTUK V. Slotbepalingen

Artikel 15

1. De ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis, vermeld in de tabellen van de artikelen 4 en 5, worden bij ministeriële regeling gewijzigd, indien het over een aaneenge-

sloten tijdvak van twee kalendermaanden berekende gemiddelde van een vijfde deel van de som van de hieronder onder a tot en met e vermelde noteringen op de geld- en kapitaalmarkt ten minste 0,5% afwijkt van het gemiddelde, berekend over het tijdvak waarop de laatste wijziging is gebaseerd:

- a. het promessedisconto van de Nederlandsche Bank N.V., vermeerderd met 2,5%;
- b. de rente, berekend voor kasgeldleningen aan de industrie met een looptijd van drie maanden;
- c. de rente, berekend voor kasgeldleningen aan de industrie met een looptijd van twaalf maanden;
- d. de rente, berekend voor leningen aan financiële instellingen met een looptijd van twee jaren;
- e. de rente, berekend voor leningen aan financiële instellingen met een looptijd van vijf jaren.

2. Bij een wijziging van de ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages ingevolge het eerste lid wordt elk van de nieuwe percentages berekend als volgt:

$$p = \left\{ \left[\left(1 + i \right) \frac{1}{12} + \frac{d}{1200} \right] 12 - 1 \right\} \cdot 100 .$$

In deze formule is:

- p: het nieuwe ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;
- i: het honderdste deel van het voor de wijziging geldende ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis;
- d: het percentage van de in het eerste lid bedoelde afwijking.

De aldus berekende nieuwe percentages worden afgerond op één decimaal. Indien de tweede decimaal vijf of meer bedraagt, vindt afronding naar boven plaats. In de overige gevallen vindt afronding naar beneden plaats.

3. De tijdvakken, bedoeld in het eerste lid, overlappen elkaar niet.

4. Een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid wordt na het verstrijken van het in dat lid eerstgenoemde tijdvak onverwijld vastgesteld. Een zodanige ministeriële regeling treedt niet eerder in werking dan met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na afloop van het in het eerste lid eerstgenoemde tijdvak.

5. Over het ontwerp van een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid wordt de Adviescommissie consumentenkrediet niet gehoord.

6. Onze Minister houdt de in het eerste lid bedoelde noteringen dagelijks bij. Op dagen waarop geen noteringen zijn gedaan, wordt uitgegaan van de noteringen die zijn gedaan op de laatste dag waarop noteringen zijn gedaan.

7. Indien door onvoorziene omstandigheden niet langer een van de in het eerste lid bedoelde noteringen kan worden bijgehouden, worden bij regeling van Onze Minister van Economische Zaken, in overeenstemming met Onze Minister van Financiën, regels gesteld, welke in de plaats treden van het bepaalde in het eerste lid. Na de plaatsing in de Staatscourant van deze ministeriële regeling wordt zo spoedig mogelijk een voordracht voor een algemene maatregel van bestuur tot wijziging van dit artikel gedaan. De ministeriële regeling vervalt een jaar na het tijdstip van haar inwerkingtreding of, indien voordien de algemene maatregel van bestuur in werking treedt, op het tijdstip van deze inwerkingtreding.

8. Indien na de bekendmaking van dit besluit de tabel van artikel 2, eerste lid, van het Besluit kredietvergoedingen (Stcrt. 1983, 115) niet wordt gewijzigd, worden de ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis, vermeld in de tabellen van de artikelen 4 en 5, voor de eerste maal na de inwerkingtreding van dit

besluit bij ministeriële regeling gewijzigd, indien het over een aaneengesloten tijdvak van twee kalendermaanden berekende gemiddelde van een vijfde deel van de som van de in het eerste lid, onder a tot en met e, vermelde noteringen op de geld- en kapitaalmarkt ten minste 0,5% afwijkt van het gemiddelde, berekend over het tijdvak waarop de laatste wijziging van de eerstgenoemde tabel is gebaseerd. Het tweede tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

9. Indien na de bekendmaking van dit besluit de tabel van artikel 2, eerste lid, van het Besluit kredietvergoedingen wordt gewijzigd, worden de effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis, vermeld in de tabellen van de artikelen 4 en 5, onverwijld na inwerkingtreding van dit besluit bij ministeriële regeling gewijzigd met overeenkomstige toepassing van het tweede en vijfde lid. Alsdan is het achtste lid van overeenkomstige toepassing op de tweede wijziging van die tabellen.

Artikel 16

Indien gedurende de looptijd van een krediettransactie een ministeriële regeling als bedoeld in artikel 15, eerste, achtste of negende lid, in werking treedt, is ten aanzien van de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling het ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis van toepassing dat gold op het tijdstip waarop:

- a. de krediettransactie is aangegaan, indien het betreft vaste kredietvergoeding;
- b. de hoogte van de kredietvergoeding laatstelijk is gewijzigd, indien het betreft variabele kredietvergoeding.

Artikel 17

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop de wet in werking treedt.

Artikel 18

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit kredietvergoeding.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 16 oktober 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy

Uitgegeven de *veertiende* november 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 december 1991, nr. 240

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

In dit besluit, dat in hoofdzaak gebaseerd is op artikel 35 van de Wet op het consumentenkrediet (WCK) (Stb. 1990, 395), worden regels gegeven ten aanzien van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding. Artikel 34 van de WCK geeft een limitatieve opsomming van de drie toegelaten vormen van kredietvergoeding. De indeling van het onderhavige besluit sluit aan bij deze driedeling. In de hoofdstukken II, III en IV van het besluit worden respectievelijk maxima gesteld aan de kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van de transactie, aan de kredietvergoeding bij niet-nakoming of niet-tijdige nakoming door de kredietnemer (de zogenaamde vertragsvergoeding) en aan de kredietvergoeding bij volledige of gedeeltelijke vervroegde aflossing (de zogenaamde boeterente).

Deze normstelling vindt plaats met het oogmerk het aanvaarden door kredietgevers van te grote risico's tegen te gaan. Aldus wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het realiseren van de doelstelling inzake het voorkomen van overcreditering. Deze doelstelling strekt met name tot bescherming van de consument. In de parlementaire stukken met betrekking tot de WCK is op de achtergronden van deze beleidsdoelstelling en de daarbij in acht te nemen randvoorwaarden uitvoerig ingegaan, waarnaar hier kortheidshalve zij verwezen (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, B (nader rapport), blz. 11 t/m 16, en nr. 3 (memorie van toelichting), blz. 55 t/m 59 en 88 t/m 90; Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7 (memorie van antwoord aan de Tweede Kamer), blz. 44 t/m 46; Kamerstukken II 1988/89, 19 785, nr. 12 (nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer), blz. 28 t/m 33).

Ten opzichte van het op de Wet op het consumptief geldkrediet (WCGK) (Stb. 1972, 399) gebaseerde Besluit Kredietvergoedingen (Stcrt. 1983, 115) is de inhoud en opzet van het onderhavige besluit ingrijpend gewijzigd. Deze wijzigingen, die deels voortvloeien uit het stelsel van de WCK en deels beogen de toegankelijkheid van de regelgeving te vergroten, worden hieronder nader toegelicht.

Over het ontwerp van dit besluit is ingevolge artikel 50, derde lid, van de WCK de Adviescommissie consumentenkrediet gehoord. Op de daarvoor in aanmerking komende plaatsen in deze nota van toelichting wordt ingegaan op de verschillende onderdelen van het door de commissie uitgebrachte, op hoofdlijnen instemmende, advies.

2. Randvoorwaarden

Het beperken van de mogelijkheden tot risico-acceptatie dient te worden gerealiseerd onder een aantal randvoorwaarden. Samengevat behelzen deze het volgende.

In de eerste plaats dient onder het maximumtarief een redelijk rendement mogelijk te blijven.

In de tweede plaats moet het voor kredietgevers mogelijk zijn zich te specialiseren op marktsegmenten waarin relatief lage kredietsommen met relatief korte looptijden gebruikelijk zijn. Dit betekent dat rekening gehouden wordt met de omstandigheid dat de zogenoemde vaste kosten van de bedrijfsvoering tot een relatief hoog kredietvergoedingspercentage leiden.

De tweede randvoorwaarde is vooral van belang om een rendabele verstrekking van het zogenoemde «kleingoederenkrediet» mogelijk te

doen zijn. Hieronder wordt verstaan goederenkrediet dat zich kenmerkt door een lage kredietsom en een korte looptijd. Het WCGK-tarief is zodanig vastgesteld dat een kredietgever met een gemiddelde portefeuille een toereikende vaste-kosten-dekking kan realiseren. Hiertoe is het tarief weliswaar gedifferentieerd naar looptijden en kredietsommen, maar niet zodanig dat voor elk krediet, ongeacht looptijd en kredietsom, bedoelde vaste-kosten-dekking wordt bereikt. Voor bepaalde lage kredietsommen en korte looptijden geldt dat genoemde dekking niet geheel realiseerbaar is (zogenoemde onderdekking), terwijl het omgekeerde geldt ten aanzien van hoge kredietsommen en lange looptijden (zogenoemde overdekking).

Als gevolg van het arrest van de Hoge Raad inzake Mavic-Dupree c.s. van 6 februari 1987 (NJ 1987, 986) is het WCGK-tarief gewijzigd (Regeling van 22 december 1988 (Stcrt. 253), houdende wijziging van het Besluit Kredietvergoedingen). Voor bepaalde kredieten met lage kredietsommen werd een verruiming ingevoerd, vooral om het verstrekken van krediet op basis van credit cards (winkelpassen) mogelijk te doen zijn. Hoewel door deze regeling reeds onder de WCGK in mindere mate dan voorheen van onderdekkingen sprake is, moet thans ook voor andere specialisaties, waaronder met name het postorderkrediet, worden voorzien in het wegnemen van onderdekking.

Ten slotte dient, zoals bij de parlementaire behandeling van de WCK is aangegeven, het maximumtarief zodanig te worden vastgesteld dat frequente en tijdrovende herzieningsprocedures zoveel mogelijk worden voorkomen (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 57). In verband hiermee was in het aan de Adviescommissie consumentenkrediet voorgelegde ontwerp voorzien in een vermindering van het aantal kredietsom- en looptijdklassen dat werd onderscheiden bij de bepalingen inzake het maximumtarief onder de WCGK. De commissie heeft er evenwel op gewezen dat een beperking van het aantal kredietsom- en looptijdklassen er onder omstandigheden voor individuele kredietgevers toe kan leiden dat aan de hiervoor genoemde uitgangspunten niet steeds recht wordt gedaan. Met de thans in het besluit opgenomen klassenindeling wordt het advies van de commissie ter zake opgevolgd.

3. Kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling

De in onderdeel 2 genoemde randvoorwaarden zijn vooral van belang voor de vaststelling van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van de krediettransactie.

De inpassing van een tarief voor postorderkrediet en andere qua grootte en duur vergelijkbare kredieten, waarover in 1988 en 1989 met de Nederlandse Postorderbond (NPB) overleg heeft plaatsgevonden (zie Kamerstukken II 1988/89, 19 785, nr. 12, blz. 28 e.v.) en de correctie van overige «onderdekkingen» in het maximumtarief leiden er toe dat een opwaartse bijstelling van het tarief plaatsvindt van ongeveer 1%-punt. Hierbij wordt aangetekend dat dit leidt tot een zekere «overdekking» in bepaalde klassen. Deze is echter aanvaardbaar, mede gelet op de derde randvoorwaarde. Een beperktere normstelling zou immers weer noodzaken tot regelmatig terugkerend overleg tussen overheid, de betrokken bedrijfstak en consumentenorganisaties over het maximumtarief. Het effect van de bijstelling past binnen het kader van de in de memorie van toelichting bij de WCK verwachte verhoging van ongeveer 1,5%-punt. Verwezen zij naar hetgeen daarover is vermeld in de nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer bij de WCK (Kamerstukken II 1988/89, 19 785, nr. 12, blz. 31).

4. Vergoeding bij niet-nakoming of niet-tijdige nakoming (vertragsvergoeding)

Zoals aangekondigd in de nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer bij de WCK (Kamerstukken II 1988/89, 19 785, nr. 12, blz. 32) is in dit besluit het onder de WCGK geldende beginsel gehandhaafd dat het percentage van de vertragsvergoeding niet hoger mag zijn dan het in het kader van de krediettransactie overeengekomen kredietvergoedingspercentage bij regelmatige afwikkeling. Deze voorziening is mede van belang om te voorkomen dat kredietnemers die met betalingsmoeilijkheden worden geconfronteerd, daardoor ook nog eens worden getroffen door een ten opzichte van de verschuldigde reguliere kredietvergoeding meer dan evenredig accumulerende schuldpositie. Daarbij zij de aandacht er op gevestigd, dat de vertragsvergoeding in rekening kan worden gebracht naast de kredietvergoeding bij regelmatige aflossing. Deze laatste vergoeding blijft immers bij niet-nakoming of niet-tijdige nakoming door de kredietnemer verschuldigd.

5. Vergoeding bij vervroegde aflossing (boeterente)

Bij de vergoeding bij vervroegde aflossing wordt aansluiting gezocht bij de zgn. vaste kostendekking in de reguliere kredietvergoeding. Indien bij vervroegde aflossing geen vergoeding zou worden geboden, zou dat ertoe leiden dat de kredietgever een deel van de vaste kostendekking niet kan realiseren. De krediettransactie wordt immers, eerder dan volgens de betalingsregeling het geval zou zijn, afgewikkeld, waardoor de kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling door de kredietgever niet volledig in rekening kan worden gebracht. Het is dan ook redelijk voor krediettransacties waarvan de kredietvergoeding niet-variabel is, het bedingen van een boeterente bij vervroegde aflossing toe te staan, gebaseerd op de niet-gerealiseerde vaste kostendekking.

De in het besluit opgenomen boeterenteregeling is door de Adviescommissie consumentenkrediet aangedragen. In het aan de commissie voorgelegde ontwerp werd uitgegaan van het zgn. contante-waardebeginsel. Het contante-waardebeginsel neemt als uitgangspunt voor boeterenteberekening het renteverskil tussen het moment van aangaan van een krediettransactie en met moment van vervroegde aflossing en abstraheert daarmee van de vaste kosten die aan de transactie toegeerekend kunnen worden. De commissie heeft naar voren gebracht dat laatstgenoemd beginsel, dat in de regel wordt toegepast bij hypothecaire kredietverlening, voor de onder het bereik van de WCK vallende kredietverlening minder geschikt is, aangezien de vaste kosten een belangrijker rol spelen dan bij hypothecaire kredietverlening. Daarnaast stelde de commissie dat de voorgestelde regeling niet eenvoudig toepasbaar zou zijn; ook vanuit dit oogpunt verdient de thans in het besluit neergelegde regeling de voorkeur.

Ik onderschrijf de overweging van de commissie dat de onder de WCGK geldende boeterenteregeling er niet steeds toe heeft geleid dat het niveau van de boeterente (globaal) overeenkomt met het niet-gerealiseerde vaste kostenbestanddeel in de totale kredietvergoeding, dat gedurende de looptijd daalt. Door de ten hoogste toegelaten boeterente te relateren aan een met het verstrijken van de looptijd dalend percentage van de kredietsom wordt thans een betere afstemming van de boeterente op de niet-gerealiseerde vaste kostendekking bereikt.

Voor de goede orde zij opgemerkt dat het in het besluit gehanteerde begrip «vergoeding bij vervroegde aflossing» niet slechts betrekking heeft op uit eigen beweging door de kredietnemer verrichte (volledige of gedeeltelijke) vervroegde aflossing. In gevallen waarbij sprake is van

vervroegde opeising (artikel 33, onder c, van de WCK) of ontbinding (artikel 44 van de WCK) van de transactie vindt namelijk ook vervroegde aflossing plaats. Het gedwongen karakter van een dergelijke aflossing doet hieraan niet af. De regeling inzake boeterente is derhalve ook van toepassing op die gevallen.

Ingevolge artikel 35, derde lid, van de WCK is boeterente uitsluitend aan de orde bij kredieten met een vaste kredietvergoeding.

6. Overige elementen; indeling van het besluit.

Behalve de in het voorgaande aangegeven wijzigingen ten opzichte van het onder de WCGK geldende regime kent het Besluit kredietvergoeding enige nieuwe elementen. De belangrijkste worden hieronder in het kort aangeduid aan de hand van een overzicht van de indeling van het besluit. In de artikelsgewijze toelichting wordt – waar nodig – meer in detail ingegaan op deze en andere wijzigingen.

Hoofdstuk I bevat enkele algemene bepalingen, waaronder een definitie-artikel en een bepaling omtrent het tijdstip waarop kredietvergoeding in rekening mag worden gebracht.

Hoofdstuk II behelst het maximumtarief dat in het algemeen van toepassing is en dat is gebaseerd op afwikkeling van de krediettransactie overeenkomstig de betalingsregeling (regelmatige afwikkeling). In afdeling 1 van dit hoofdstuk zijn onder andere de tabellen inzake de ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages opgenomen. Deze percentages zijn aangegeven als effectieve *jaar*percentages omwille van een eenvoudige toepassing. In afdeling 2 zijn vervolgens regels gegeven voor de herleiding van bedoelde percentages naar bedragen van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij doorlopende en niet-doorlopende kredieten. Voorts bevat deze afdeling een voorziening voor de gevallen waarin de betalingsregeling tussentijds wordt gewijzigd.

Hoofdstuk III geeft de regeling inzake de ten hoogste toegelaten (specifieke) vergoeding bij niet-nakoming of niet-tijdige nakoming, in het besluit aangeduid als verdragingsvergoeding.

In *hoofdstuk IV* is het maximumtarief opgenomen voor de vergoeding bij volledige of gedeeltelijke vervroegde aflossing, de zogenaamde boeterente.

Anders dan onder het regime van de WCGK het geval was, is in *hoofdstuk V* van het besluit de wijze van aanpassing van het maximumtarief aan de marktrente thans uitdrukkelijk geregeld. Deze indexeringsregeling is overigens naar inhoud en procedure dezelfde als in de praktijk werd gehanteerd onder de WCGK. Er is in voorzien dat aanpassing aan een gewijzigd renteniveau op de financiële markten geschiedt bij ministeriële regeling. Dit is overeenkomstig het gestelde in de memorie van toelichting bij de WCK (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 88). *Hoofdstuk V* bevat voorts een bepaling waarin wordt aangegeven welk maximumtarief van toepassing is, indien tijdens de looptijd van een krediettransactie het maximumtarief wordt aangepast.

7. Deregulering

Met het oog op de toetsing van het onderhavige besluit aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur (Stcrt. 1985, 18) wordt het volgende opgemerkt.

Het beleidsterrein, de doelstellingen en de werkingssfeer van het besluit zijn hiervoor reeds aangegeven, ten dele met verwijzing naar de parlementaire stukken inzake de WCK. In aanvulling hierop verdient het nog vermelding, dat het besluit zich richt tot kredietgevers en leveranciers in de zin van de WCK.

Het gaat in dit kader om rechtstreeks werkende normen, ter invulling van het verbod van artikel 36 van de WCK, in welk artikel aangeknoopt wordt bij de onderhavige regels. Het besluit voorziet in delegatie ten aanzien van de aanpassing van de maximumtarieven aan een gewijzigd marktrenteniveau; daarbij ligt de normstelling (indexering) vast in het besluit zelf. Voor het geval die normstelling niet meer toepasbaar zou zijn voorziet het besluit nog in een tijdelijke delegatie ten behoeve van de aanpassing van die indexering. De bestuurlijke lasten die hiermee zijn gemoeid nemen niet toe in vergelijking tot die van het overeenkomstige stelsel van de WCGK.

De handhaving van het besluit vindt in hoofdzaak plaats via het toezicht op kredietgevers in het kader van het vergunningstelsel van de WCK. Ingevolge artikel 1, onder 4, van de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258), zoals deze is gewijzigd krachtens artikel 70 van de WCK, is handelen in strijd met artikel 36 van de WCK, en dus met dit besluit, een economisch delict. Dit laatste geldt ingevolge artikel 69 van de WCK echter slechts ten aanzien van leveranciers. Ten slotte verdient het vermelding dat ook handhaving langs privaatrechtelijke weg kan geschieden, nu artikel 33, onder e, van de WCK mede een overeenkomst die een krediettransactie vormt of tot een zodanige transactie behoort nietig verklaart voor zover daarbij wordt afgeweken van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 35 en 36.

Op de gevolgen van de maximumtarifiering voor het bedrijfsleven is uitgebreid ingegaan in de in paragraaf 1 genoemde kamerstukken.

Bij de bespreking van de opmerkingen van de Adviescommissie consumentenkrediet blijkt op enkele plaatsen in deze nota welke varianten op onderdelen zijn overwogen. Met name betreft dit de zgn. boeterenteregeling.

Artikelen

Artikel 1

Met betrekking tot het *onderdeel c* zij er op gewezen dat een termijnbedrag direct kan worden uitgedrukt in een concrete geldsom (bijvoorbeeld in guldens), maar ook indirect door middel van een percentage. Van dat laatste is doorgaans sprake bij doorlopend krediet, waar veelal wordt overeengekomen dat het termijnbedrag ten minste een bepaald percentage van de kredietlimiet bedraagt. Ook komt het wel voor dat het termijnbedrag als percentage van het uitstaand saldo wordt uitgedrukt. De gegeven omschrijving van «termijnbedrag» laat onverlet dat de kredietnemer betalingen kan doen die hoger zijn dan het termijnbedrag. Voor het hogere deel gaat het dan om vervroegde aflossing.

Het begrip «betalingsregeling» (*onderdeel d*) omvat het geheel van de afspraken tussen de kredietnemer en de kredietgever omtrent de normale afwikkeling van de krediettransactie. Hierbij zijn drie elementen te onderscheiden: de hoogte van de termijnbedragen, de lengte van de betalingstermijnen en het aantal betalingstermijnen.

Onder «vaste kredietvergoeding» (*onderdeel f*) wordt verstaan het met name bij persoonlijke leningen gebruikelijke rentetype, waarbij het kredietvergoedingspercentage voor de gehele looptijd wordt gefixeerd.

Bij «variabele kredietvergoeding» (*onderdeel g*) daarentegen kan het kredietvergoedingspercentage tijdens de looptijd van de krediettransactie worden gewijzigd. Het gaat hier om contractuele bepalingen die inhouden dat het kredietvergoedingspercentage de ontwikkelingen van het algemene rentepeil op de geld- en kapitaalmarkt volgt. Deze rentebepalingen zijn gebruikelijk bij doorlopende krediettransacties. In dit verband zij er overigens op gewezen dat de bevoegdheid van de kredietgever om dergelijke aanpassingen van de kredietvergoeding door te voeren slechts

binnen de mede door de redelijkheid van zodanige aanpassingen bepaalde grenzen van de goede trouw jegens de kredietnemer kan worden uitgeoefend (vgl. HR 17 juni 1983, NJ 1984, 705)

In de *onderdelen h, i en j* worden categorieën van kredietvergoeding onderscheiden op dezelfde wijze als in artikel 34 van de WCK, dat limitatief aangeeft welke vergoedingen mogen worden bedongen, in rekening gebracht of aanvaard.

Artikel 2

Met dit artikel wordt bewerkstelligd dat betalingstermijnen die feitelijk niet even lang zijn onder bepaalde voorwaarden voor de toepassing van dit besluit wel als even lang worden beschouwd. Dit is van belang voor de toepasselijkheid van de artikelen 6 en 7 bij de bepaling van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling.

Doorgaans wordt bij krediettransacties de betalingstermijn op een maand vastgesteld. Het onderhavige artikel leidt ertoe dat, indien partijen in een tot de krediettransactie behorende overeenkomst uitdrukkelijk overeenkomen dat maandtermijnen voor de berekening van de kredietvergoeding geacht worden gelijk te zijn, voor de toepassing van dit besluit eveneens van deze fictie wordt uitgegaan. Indien partijen daarentegen al dan niet uitdrukkelijk overeenkomen om bij maandtermijnen voor de berekening van de kredietvergoeding uit te gaan van het werkelijke aantal dagen in een maand, wordt daarvan voor de toepassing van het besluit eveneens uitgegaan. Dit laatste impliceert dat geen sprake is van gelijke betalingstermijnen. In dat geval is artikel 8, eerste lid, van toepassing op de bepaling van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling.

Artikel 3

Dit artikel strekt ertoe te waarborgen dat de over een periode verschuldigde kredietvergoeding niet aan de kredietnemer in rekening wordt gebracht voordat de desbetreffende periode is verstreken. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de in artikel 35, eerste lid, van de WCK opgenomen verplichting om regels te stellen betreffende de tijdstippen waarop de kredietvergoeding in rekening wordt gebracht. In de memorie van toelichting bij de WCK is reeds uiteengezet dat een zodanige voorziening een noodzakelijk sluitstuk vormt op de regeling van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding (Kamerstukken II 1986/87, 19 785, nr. 3, blz. 89).

Ter verdere toelichting dient voorts dat met het begrip «in rekening brengen» wordt bedoeld op het feitelijk bijboeken van de kredietvergoeding op het uitstaande saldo en daarmee het verschuldigd worden van de kredietvergoeding, ook wel aangeduid als valuterings. In dit verband zij tevens verwezen naar de definitie van uitstaand saldo in de WCK (artikel 1, onder h en i). Het verschuldigd worden van kredietvergoeding heeft tot gevolg dat de kredietvergoeding zelve, omdat deze dan deel gaat uitmaken van het uitstaande saldo, rentedragend wordt. Artikel 3 staat er derhalve niet aan in de weg dat de kredietgever voor het verstrijken van de betalingstermijn aan de kredietnemer in de vorm van een rekeningoverzicht mededeling doet van de na afloop van de betalingstermijn verschuldigde kredietvergoeding.

Artikelen 4 en 5

Artikel 4 bevat de tabel van ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis voor doorlopende krediettransacties. Hierbij valt met name te denken aan het doorlopend geldkrediet,

ook wel aangeduid als continu krediet of benamingen van gelijke strekking, alsmede aan kredietverlening op basis van winkelpassen, credit cards en dergelijke.

Artikel 5 bevat de tabel van ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis voor niet-doorlopende transacties. Hierbij valt met name te denken aan de zogenoemde persoonlijke leningen en huurkoopfinancieringen.

De in de artikelen 4 en 5 opgenomen tabellen vormen een hulpmiddel voor de eigenlijke berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling, vastgelegd in afdeling 2 van hoofdstuk II.

Er zij nog op gewezen dat voor de toepassing van de tabellen moet worden uitgegaan van de bij het aangaan van de krediettransactie overeengekomen kredietlimiet c.q. kredietsom en looptijd. Indien de kredietlimiet, kredietsom of looptijd bij nadere overeenkomst wordt gewijzigd, dienen uiteraard de gewijzigde kredietlimiet, kredietsom of looptijd als uitgangspunt voor de toepassing van de in de artikelen 4 en 5 opgenomen tabellen.

Bij de redactie van de tabel van artikel 5 is rekening gehouden met het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet.

De commissie heeft voorts geadviseerd om, ter vergemakkelijking van de toepassing door de betrokkenen, in de nota van toelichting aan te geven hoe de tabellen van artikelen 4 en 5 luiden in maandpercentages. Deze worden hieronder weergegeven.

De tabel van artikel 4, herleid tot maandpercentages

kredietlimiet in guldens	ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage op maandbasis
0 tot 2 500	2,151
2 500 tot 5 000	1,740
5 000 tot 10 000	1,481
10 000 tot 15 000	1,374
15 000 tot 20 000	1,338
20 000 tot 30 000	1,309
30 000 t/m 50 000	1,280

De tabel van artikel 5, herleid tot maandpercentages

kredietsom in guldens	ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage op maandbasis					
	looptijd in jaren					
	0t/m1	> 1t/m2	> 2t/m3	> 3t/m4	> 4t/m5	> 5
0 tot 2 500	2,151	2,151	2,151	2,151	1,740	1,740
2 500 tot 5 000	1,856	1,815	1,781	1,740	1,601	1,580
5 000 tot 10 000	1,670	1,587	1,509	1,481	1,438	1,381
10 000 tot 15 000	1,488	1,453	1,410	1,374	1,353	1,309
15 000 tot 20 000	1,431	1,403	1,367	1,338	1,309	1,251
20 000 tot 30 000	1,403	1,360	1,338	1,309	1,288	1,186
30 000 t/m 50 000	1,353	1,331	1,302	1,280	1,259	1,149

Overeenkomstig het advies van de commissie zullen bij wijzigingen van het maximumtarief, ingevolge artikel 15 van het besluit, in de toelichting bij de ministeriële regeling steeds de bij die regeling gewijzigde tabellen van artikel 4 en 5 ook worden weergegeven in maandpercentages.

Artikel 6

In het *eerste lid* van dit artikel wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding aangegeven voor doorlopende krediettransacties waarbij de kredietvergoeding variabel is, in gevallen waarbij de betalings-termijnen alle eenzelfde lengte hebben (*eerste lid, aanhef en onder a*). Dit is bij doorlopend krediet doorgaans het geval (maandelijke termijnen). In de in het eerste lid opgenomen berekeningswijze wordt het ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis, dat volgt uit de toepassing van artikel 4, herleid tot een percentage per betalingstermijn. Dit percentage wordt vervolgens toegepast op het uitstaande saldo aan het begin van een betalings-termijn. Naar aanleiding van het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet is de omschrijving van R_t verbeterd. Uit de oorspronkelijk voorgestelde omschrijving vloeit voort dat bij achterstalligheid moet worden uitgegaan van het uitstaand saldo dat zou bestaan als de kredietnemer niet achterstallig zou zijn geweest. De huidige omschrijving sluit beter aan bij de praktijk: bij doorlopend krediet wordt uitgegaan van het uitstaand saldo, tenzij als gevolg van achterstallige betalingen de kredietlimiet wordt overschreden; alsdan moet worden uitgegaan van de kredietlimiet in plaats van het feitelijk uitstaand saldo. Incidentele door de kredietgever goedgekeurde overschrijdingen van de kredietlimiet door te hoge opnamen mogen wel worden meegenomen bij de berekening van de reguliere kredietvergoeding over de desbetreffende termijnen.

De in het eerste lid opgenomen berekeningswijze kan ook zonder bezwaar worden toegepast, indien weliswaar niet alle betalingstermijnen gelijk zijn, maar de afwijking beperkt blijft tot de eerste en/of laatste termijn (*eerste lid, aanhef en onder b*). In de praktijk is een afwijkende eerste termijn het gevolg van het feit dat de eerste opname van een geldsom bij geldkrediet dan wel het voor de eerste maal verstrekken van een zaak of dienst bij goederenkrediet niet op een reguliere vervaldatum geschiedt. Het afwijken van de laatste termijn wordt in de praktijk veroorzaakt doordat het uitstaande saldo niet op een reguliere vervaldatum exact op nihil uitkomt. Het *derde lid* bewerkstelligt dat de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de afwijkende betalingstermijn(en) op dagbasis geschiedt.

Het *tweede lid* bevat een voorziening voor het geval dat een tussentijdse betaling wordt gedaan of tussentijds bij geldkrediet een geldsom wordt opgenomen of bij goederenkrediet een zaak of dienst wordt verstrekt. De berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de betalingstermijn waarbinnen een van deze gebeurtenissen plaatsvindt, moet dan op dagbasis geschieden.

Ter toelichting op de gepresenteerde formules in dit artikel en in de volgende artikelen zij volledigheidshalve nog vermeld dat het teken «.» (punt) de gebruikelijke wiskundige betekenis van vermenigvuldigings-teken heeft.

Artikel 7

In het *eerste lid* van dit artikel wordt de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij niet-doorlopende krediettransacties met een vaste kredietvergoeding aangegeven in gevallen waarbij de termijnbedragen en de betalingstermijnen alle gelijk blijven (*eerste lid, aanhef en onder a*). De kredietvergoeding wordt dan niet apart periodiek in rekening gebracht, maar is begrepen in het termijnbedrag. Om deze reden wordt in de in het eerste lid opgenomen berekeningswijze de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bepaald in een voor de gehele looptijd van de krediettransactie vast te stellen totaalbedrag. Hierbij wordt uitgegaan

van het tot de betalingstermijn (ook hier veelal een maand) herleide ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage op jaarbasis, dat volgt uit toepassing van artikel 5. Met het aldus herleide ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn wordt, door middel van een zogenoemde annuïteitenformule, een in beginsel fictief termijnbedrag berekend. De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding wordt vervolgens verkregen door het termijnbedrag te vermenigvuldigen met het totale aantal betalingstermijnen en dat produkt te verminderen met het bedrag van de kredietssom.

De in het eerste lid opgenomen berekeningswijze kan ook zonder bezwaar worden toegepast, indien ten gevolge van afrondingsverschillen weliswaar niet alle termijnbedragen gelijk zijn, maar de afwijking beperkt blijft tot het eerste of het laatste termijnbedrag (*eerste lid, aanhef en onder b*). Deze afrondingsverschillen worden in de praktijk veroorzaakt doordat het uitstaande saldo aan het einde van de looptijd niet exact op nihil uitkomt. Er pleegt dan verrekening plaats te vinden met het eerste of het laatste termijnbedrag.

De in het eerste lid opgenomen berekeningswijze kan met een geringe aanpassing eveneens worden toegepast, indien slechts de eerste betalingstermijn afwijkt van de overige – gelijk blijvende – betalingstermijnen, voor zover deze afwijking tot gevolg heeft dat het eerste of het laatste termijnbedrag afwijkt van de overige – gelijk blijvende – termijnbedragen. Het *tweede lid* voorziet in deze geringe aanpassing. Deze komt erop neer dat de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de afwijkende eerste betalingstermijn niet bij de berekening van de ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding overeenkomstig het eerste lid wordt betrokken, maar wordt berekend op dagbasis. Vervolgens worden de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de gelijk blijvende betalingstermijnen en de op dagbasis berekende ten hoogste toegelaten kredietvergoeding ter zake van de afwijkende eerste betalingstermijn bij elkaar opgeteld.

Tot slot verdient hier nog vermelding, dat artikel 14, tweede lid, een afwijkende regeling inhoudt voor de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling van krediettransacties als bedoeld in artikel 7, eerste of tweede lid, die geldt indien sprake is van gedeeltelijke vervroegde aflossing.

Artikel 8

In het *eerste lid* van dit artikel wordt de maximale kredietvergoeding aangegeven voor krediettransacties die niet aan de in het tweede lid, dan wel in artikel 6 of 7 beschreven kenmerken voldoen. Krediettransacties waaraan hier gedacht moet worden, zijn bijvoorbeeld:

- krediettransacties waarbij de betalingstermijn niet steeds dezelfde lengte heeft;
- niet-doorlopende krediettransacties waarbij het termijnbedrag niet steeds even groot is, zoals bijvoorbeeld het geval is bij zogenoemde lineaire aflossing, of bij een betalingsregeling waarbij een van de overige termijnbedragen sterk afwijkende restbetaling moet worden gedaan.

Voor deze en mogelijke andere krediettransacties wordt de maximale kredietvergoeding per betalingstermijn voorgeschreven, waarbij het toepasselijke maximale jaarpercentage, vermeld in de tabel van artikel 4 of 5, tot een kredietvergoedingspercentage voor de betalingstermijn wordt herleid.

Bij de omschrijving van R_t is rekening gehouden met het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet inzake achterstalligheid bij doorlopende krediettransacties; verwezen zij naar de toelichting op artikel 6.

In het *tweede lid* is het maximumtarief bepaald voor krediettransacties waarvoor geen betalingsregeling als bedoeld in artikel 1, onder d, is

overeengekomen. In concreto moet hier worden gedacht aan het zogenaamde rekening-courant-krediet. Dit is een vorm van doorlopend krediet (op betaalrekeningen) waarbij wel een kredietlimiet, doch geen termijnbetalingen zijn overeengekomen. De door de rekeninghouder verschuldigde c.q. te ontvangen rente wordt wel op gezette tijdstippen (bijvoorbeeld maandelijks of eenmaal per kwartaal) in rekening gebracht.

De ten hoogste toegelaten kredietvergoeding wordt hier op dagbasis bepaald. Ingevolge artikel 3 mag deze slechts per tijdvak in rekening worden gebracht, hetgeen aansluit bij de zoëven beschreven praktijk.

Artikel 9

Dit artikel heeft betrekking op de mogelijkheid dat partijen gedurende de looptijd overeenkomen dat de oorspronkelijke, bij het aangaan van de transactie overeengekomen, betalingsregeling wordt gewijzigd. Deze wijzigingen kunnen zowel de hoogte van de termijnbedragen, het aantal termijnbedragen als de lengte van de betalingstermijnen betreffen dan wel een combinatie van deze elementen.

Het *eerste lid* bevat een voorziening voor het breukvlak tussen de oude en de nieuwe betalingsregeling. Indien de wijziging van de betalingsregeling leidt tot afwijkende betalingstermijnen voor en na het tijdstip van de wijziging, moet de kredietvergoeding op dagbasis worden berekend.

Het *tweede lid* heeft betrekking op gevallen waarin de krediettransactie na de wijziging van de betalingsregeling gaat of blijft voldoen aan de in artikel 7 gegeven omschrijvingen. Het gaat hier derhalve om niet-doorlopende krediettransacties met een vaste kredietvergoeding, waarbij na de wijziging de betalingstermijnen en termijnbedragen gelijk blijven of waarbij na de wijziging slechts het eerste of laatste termijnbedrag of de eerste betalingstermijn onder bepaalde voorwaarden een geringe afwijking vertoont. In deze gevallen kan na de wijziging de berekeningswijze van artikel 7 niet (meer) worden toegepast. Anders dan artikel 7 voorschrijft, kan immers bij tussentijdse wijziging van de betalingsregeling geen ten hoogste toegelaten «totale» kredietvergoeding meer worden berekend. Om deze reden dient dan artikel 8, eerste lid, te worden gehanteerd, dat voorziet in de berekening van het ten hoogste toegelaten kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn.

Er zij met betrekking tot dit artikel nog op gewezen dat voor het antwoord op de vraag of na de wijziging van de betalingsregeling artikel 6 of 8, eerste lid, op de krediettransactie van toepassing is, de gewijzigde betalingsregeling bepalend is. Het is dus bijvoorbeeld mogelijk dat op een krediettransactie voor de wijziging van de betalingsregeling artikel 6 van toepassing was, maar na de wijziging artikel 8, eerste lid, van toepassing wordt. Dit doet zich bijvoorbeeld voor, indien bij een doorlopend krediet met een variabele kredietvergoeding en een gelijk blijvende betalingstermijn naderhand door partijen wordt overeengekomen dat de betalingstermijn kan variëren. Ten slotte zij opgemerkt dat bij de toepassing van de in de artikelen 6 en 8, eerste lid, aangegeven berekeningswijzen uiteraard moet worden uitgegaan van de gewijzigde betalingsregeling.

Artikel 10

Dit artikel geeft de berekeningswijze aan voor de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per dag. Deze kan – als tussenstap – van toepassing zijn bij de berekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding per betalingstermijn bij:

– tussentijdse betalingen dan wel het tussentijds opnemen van geldsommen of doen van aankopen bij doorlopend krediet (artikel 6, tweede lid);

- bepaalde geringe afwijkingen van de eerste c.q. laatste betalings-termijn ten opzichte van de overige gelijk blijvende betalingstermijnen (artikelen 6, derde lid, en 7, tweede lid, onder b);
- naderhand overeengekomen wijzigingen van de betalingsregeling (artikel 9, eerste lid).

In al die gevallen, waarin sprake is van berekening van kredietvergoeding «op dagbasis», moeten de overeenkomstig artikel 10 berekende ten hoogste toegelaten kredietvergoedingen per dag worden gesommeerd ten einde de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding voor de desbetreffende betalingstermijn te verkrijgen.

De Adviescommissie consumentenkrediet heeft geadviseerd om de berekening van dagrente te doen plaatsvinden volgens de zgn. nominale methode van herleiding van het ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis. Dit advies is opgevolgd. In navolging van de commissie merk ik hierbij op dat de berekende dagrentevergoeding eerst in rekening mag worden gebracht aan het einde van de betalingstermijn waarop de dagrenteberekening betrekking heeft. Dit vloeit voort uit artikel 3 van het onderhavige besluit.

Er zij nog op gewezen dat in de omschrijving van R_d ten opzichte van het aan de Adviescommissie voorgelegde ontwerp een overeenkomstige wijziging is aangebracht als in de omschrijving van de variabele R_t in artikel 6.

Artikel 11

Omdat de periode gedurende welke sprake is van achterstallige betaling veelal delen van normale betalingstermijnen zal beslaan, is bepaald dat de berekening van ten hoogste toegelaten verdragingsvergoeding op dagbasis geschiedt.

Uit de omschrijving van «r» blijkt dat het voor de berekening van de ten hoogste toegelaten verdragingsvergoeding toe te passen kredietvergoedingspercentage gelijk is aan het in het kader van de krediettransactie overeengekomen percentage. De achtergrond hiervan is in paragraaf 4 van het algemeen deel van deze nota aangegeven.

Bij de wijze van berekening van de verdragingsrente heb ik het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet inzake dagrenteberekeningen gevolgd (zie de toelichting op artikel 10). Ingevolge artikel 3 mag de berekende verdragingsrente eerst in rekening worden gebracht aan het eind van de betalingstermijn waarop de berekening betrekking heeft. Bij de omschrijving van A_d is rekening gehouden met het advies van de commissie ter zake van achterstalligheid bij doorlopend krediet, zie de toelichting op de artikelen 6 en 8.

Er zij nog op gewezen dat uit artikel 34, onder b, van de WCK voortvloeit dat slechts verdragingsvergoeding mag worden berekend over de periode die aanvangt op het tijdstip waarop de in de ingevolge die bepaling voorgeschreven ingebrekestelling genoemde termijn voor nakoming is verstreken. Dit betekent dat er na ingebrekestelling een redelijke termijn moet zijn verlopen alvorens verdragingsvergoeding in rekening mag worden gebracht (vgl. artikel 6.82, eerste lid, nieuw BW).

Artikel 12

De hier opgenomen bepaling geeft uitvoering aan artikel 35, derde lid, van de WCK. Het verbod om bij vervroegde aflossing van krediettransacties met een variabele kredietvergoeding boeterente in rekening te brengen, is ten dele ingegeven door het feit dat vervroegde aflossing bij dergelijke krediettransacties niet leidt tot een rentenadeel voor de kredietgever. Het in rekening brengen van boeterente is in deze gevallen ook niet gerechtvaardigd omdat de kredietnemer die met een tussen-

tijdse verzwaring van zijn verplichtingen wordt geconfronteerd (via een tariefsverhoging) zich – door vervroegde aflossing – zonder belemmeringen van zijn verdere verplichtingen moet kunnen bevrijden.

Artikel 13

Dit artikel geeft aan wat de ten hoogste toegelaten boeterente is bij volledige of gedeeltelijke vervroegde aflossing met een vaste kredietvergoeding.

Zoals aangegeven in het algemeen deel van deze nota is de wijze van berekening van boeterente vastgesteld conform het advies van de Adviescommissie.

Er zij ter zake van het in het eerste lid gehanteerde begrip «krediet-som» nog op gewezen dat op grond van artikel 1, onder l en m, van de WCK bij doorlopend krediet de kredietlimiet als zodanig dient te worden aangemerkt.

Artikel 14

Het *eerste lid* voorziet er in dat de ten hoogste toegelaten vergoeding bij vervroegde aflossing in de plaats treedt van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling over de restantlooptijd, die op het moment van vervroegde aflossing nog niet aan de orde is. Deze bepaling impliceert dat het door de kredietnemer in totaal op het moment van vervroegde aflossing te betalen bedrag de som is van het alsdan bestaande uitstaande saldo en de (eventuele) vergoeding bij vervroegde aflossing, berekend met inachtneming van artikel 13. Volledige vervroegde aflossing leidt er derhalve toe dat voor de kredietgever het recht op kredietvergoeding, welke is begrepen in de op het moment van volledige vervroegde aflossing nog niet betaalbaar geworden termijnbedragen, komt te vervallen.

Het *tweede lid* bevat een bepaling voor het geval bij een krediettransactie als bedoeld in artikel 7, eerste of tweede lid, gedeeltelijke vervroegde aflossing plaatsvindt. Een verschil met volledige vervroegde aflossing is dat hier regels dienen te worden gesteld voor de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij de verdere afwikkeling van de transactie. De in artikel 7 geregelde ten hoogste toegelaten kredietvergoeding is immers gebaseerd op regelmatige afwikkeling van de transactie in haar geheel; door gedeeltelijke vervroegde aflossing wordt dit doorkruist.

Terzijde zij vermeld dat het niet nodig is een overeenkomstige regeling te geven voor krediettransacties met niet-variabele kredietvergoeding, waarvoor de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding bij regelmatige afwikkeling wordt bepaald op basis van artikel 8, eerste lid. Artikel 8, eerste lid, zelf voorziet er immers in dat de ten hoogste toegelaten reguliere kredietvergoeding over de overige betalingstermijnen neerwaarts wordt aangepast, nu deze per betalingstermijn wordt berekend op basis van het uitstaand saldo.

Het tweede lid ziet dus slechts op niet-doorlopende krediettransacties met niet-variabele kredietvergoeding waarop artikel 7 van toepassing is (m.n. persoonlijke leningen). De bepaling strekt tot een herberekening van de ten hoogste toegelaten totale kredietvergoeding op basis van het werkelijke betalingsschema. Dit wordt hieronder aan de hand van een voorbeeld toegelicht.

voorbeeld:

Stel, een persoonlijke lening heeft een looptijd van 36 maanden, waarbij aan het eind van elke maand een termijnbedrag moet worden betaald. Indien de kredietnemer tussentijds naast de gewone termijnbe-

talingen in totaal een bedrag ter grootte van 3 betalingstermijnen vervroegd aflost, dan is de werkelijke looptijd 33 maanden. Echter, de totale ten hoogste toegelaten reguliere kredietvergoeding op basis van artikel 8 zou hierdoor te hoog zijn omdat bij de berekening daarvan wordt uitgegaan van een looptijd van 36 maanden. De formule van het derde lid strekt er nu toe om de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding aldus te herrekenen, dat het deel van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding dat kan worden toegerekend aan de laatste drie termijnbedragen op de oorspronkelijke ten hoogste toegelaten kredietvergoeding in mindering wordt gebracht. Hiervoor in de plaats treedt overigens de ingevolge artikel 14 ten hoogste toegelaten vergoeding bij vervroegde aflossing.

Aangezien het hier een herrekening van de totale toegelaten kredietvergoeding over de gehele looptijd van de transactie betreft staat het partijen overigens vrij om het tijdstip van herziening van de contractuele rente te kiezen. De praktijk is veelal dat men eerst op het moment waarop alle resterende gelijk blijvende termijnbedragen zijn voldaan tot een herrekening van de kredietvergoeding overgaat, waarbij dan uiteraard ook de eventuele boeterente wordt verdisconteerd. Anderzijds is ook denkbaar dat meteen na de gedeeltelijke vervroegde aflossing wordt overgegaan tot een herziening van de betalingsregeling of tot herberekening van de kredietvergoeding voor de periode die volgt op het tijdstip van gedeeltelijke vervroegde aflossing, wederom met verdiscontering van eventuele boeterente.

De Adviescommissie consumentenkrediet heeft geadviseerd om ten aanzien van geringe gedeeltelijke vervroegde aflossingen te bepalen dat alsdan niet direct de reguliere kredietvergoeding herrekend zou hoeven worden, aangezien zulks voor kredietgevers te bewerkelijk zou zijn. Herrekening zou dan na afloop van de transactie moeten geschieden. Tevens zou voor die gevallen bepaald moeten worden dat de ten hoogste toegelaten vergoeding bij vervroegde aflossing nihil is. De commissie had hierbij het oog op zgn. «voorstand», hetgeen inhoudt het geval waarin een kredietnemer eerder dan hij daartoe verplicht is één of meer termijnbedragen voldoet. Nog daargelaten dat hier onderscheid moet worden gemaakt tussen herrekening van contractuele kredietvergoeding enerzijds – waarvoor geen voorschriften kunnen worden gegeven – en het maximumtarief, waarop dit besluit betrekking heeft, anderzijds, zij er op gewezen dat in de bedoelde gevallen niet van vervroegde aflossing sprake is. Indien de kredietnemer, bijvoorbeeld in verband met een naderende vakantie, een termijnbedrag *eerder* betaalt (en de voldoening van de eerstvolgende termijnbetaling op het tijdstip dat is voorzien in de betalingsregeling achterwege laat), is geen sprake van vervroegde aflossing. Dat is daarentegen wel het geval indien *naast* de normale termijnbetalingen extra aflossingen worden gedaan. De conclusie uit het voorgaande is dat bij voorstand boeterente niet aan de orde komt en voor die gevallen evenmin noodzaak bestaat tot herberekening van de ten hoogste toegelaten kredietvergoeding.

Artikel 15

In dit artikel wordt voorzien in de aanpassing van het maximumtarief aan rente-ontwikkelingen op de financiële markten. Er is voor gekozen om deze aanpassing op eenzelfde wijze als onder de WCGK te doen plaatsvinden. Overeenkomstig het daartoe strekkende advies van de Commissie Wet op het consumptief geldkrediet van 12 augustus 1981 hebben de thans in het *eerste lid*, onder a tot en met e, genoemde noteringen sedertdien de basis gevormd voor de aanpassing van het maximumtarief onder de WCGK. Overweging bij de keuze voor de in dit

artikel genoemde noteringen was destijds dat deze te zamen de gemiddelde samenstelling van de kredietportefeuilles, onderscheiden naar looptijden en naar rentecondities, adequaat weerspiegelen. Bij het voornemen tot continuering van het aanpassingsmechanisme dat gold onder de WCGK is uiteraard in de beschouwing betrokken dat de werkingssfeer van de WCK een andere is dan die van de WCGK. Met name is hier van belang dat de wijze waarop en condities waartegen financiële middelen worden aangetrokken (de zogenoemde passieve financiering) voor postorderbedrijven afwijken van die der andere kredietgevers. Dit element is dan ook betrokken bij het overleg dat met de NPB over het maximumtarief is gevoerd (zie hiervoor Kamerstukken II 1988/89, 19 785, nr. 12, blz. 28 t/m 33). In dit overleg is gebleken dat continuering van de bij de WCGK gevolgde systematiek inzake de component passieve financiering voor bedoelde bedrijfstak niet problematisch zal zijn.

De aanpassing van de ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentages op jaarbasis, vermeld in de artikelen 4 en 5, geschiedt bij een door de Minister van Economische Zaken vast te stellen ministeriële regeling. Hierdoor kan tijdig rekening worden gehouden met wijzigingen in het algemene renteniveau. Evenals onder de WCGK het geval was, wordt over een aaneengesloten periode van twee maanden bezien of het gemiddelde van de noteringen een afwijking van 0,5 %-punt of meer vertoont ten opzichte van het gemiddelde dat aan de laatste wijziging van het maximumtarief ten grondslag lag. Voorts is bepaald dat de tweemaandspeilperioden elkaar niet kunnen overlappen (*derde lid*).

Het *vierde lid* strekt ertoe dat de kredietgevers de nodige tijd wordt gegund om de tariefsaanpassing te verwerken.

Met betrekking tot het *tweede lid* merk ik op dat het advies van de Adviescommissie consumentenkrediet aanleiding heeft gegeven om de in het ontwerp opgenomen wijze van doorwerking van het maximumtarief aan veranderingen in bedoelde noteringen aan te passen. De in dit lid opgenomen herleidingsformule is door de commissie aangedragen.

Een ministeriële regeling tot aanpassing van het maximumtarief vloeit rechtstreeks voort uit de rentestand op de geld en kapitaalmarkt. Er bestaat geen beleidsvrijheid om te beoordelen of een zodanige aanpassing opportuun is. Voorts dient een aanpassing binnen een betrekkelijk korte tijdspanne te worden gerealiseerd. Om deze redenen is, met gebruikmaking van de bevoegdheid die artikel 50, derde lid, tweede volzin, van de WCK biedt, in het *vijfde lid* bepaald dat het horen van de Adviescommissie consumentenkrediet over het ontwerp van een zodanige ministeriële regeling achterwege blijft.

Met betrekking tot het *zesde lid* merk ik op dat het voornemen bestaat om wat betreft het bijhouden van de noteringen uit te gaan van de vermelding daarvan in de Officiële Prijscourant van de Vereniging voor de Effectenhandel.

In het *zevende lid* is een bepaling opgenomen voor het geval één van de vijf noteringen door onvoorziene omstandigheden niet meer kan worden gehanteerd. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen, indien een notering in onbruik raakt en op een gegeven moment niet meer wordt opgemaakt. De onderhavige bepaling voorziet erin dat dan tijdig door de Minister van Economische Zaken een tijdelijke regeling kan worden vastgesteld, waarin een nieuw aanpassingsmechanisme is opgenomen. Deze tijdelijke regeling moet zo spoedig mogelijk worden vervangen door een algemene maatregel van bestuur; zij kan ten hoogste gedurende een jaar gelden. Uit artikel 50, derde lid, van de WCK vloeit voort dat de Adviescommissie consumentenkrediet over het ontwerp van een zodanige ministeriële regeling en van een zodanige algemene maatregel van bestuur wordt gehoord.

Het *achtste en negende lid* bevatten een overgangsregeling voor de eerste wijziging van het maximumtarief na de inwerkingtreding van het onderhavige besluit. Indien na de bekendmaking van dit besluit in het Staatsblad geen wijziging plaatsvindt van de tabel die is vervat in artikel 2, eerste lid, van het totnogtoe geldende Besluit kredietvergoedingen (Stcrt. 1983, 115), dat is gebaseerd op de WCGK, wordt zonder meer voortgebouwd op de laatste tariefwijziging in het kader van de WCGK (achtste lid). Terzijde zij voor de goede orde opgemerkt dat op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit besluit, op hetzelfde tijdstip als dat van inwerkingtreding van de WCK, de WCGK wordt ingetrokken, waarna dus geen wijzigingen in WCGK-kader meer aan de orde zijn. Het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit zal echter naar verwachting een aantal maanden na dat van de bekendmaking liggen. Het negende lid houdt dan ook een voorziening in voor het geval een of meer wijzigingen van de genoemde WCGK-tabel plaatsvinden na de bekendmaking van het onderhavige besluit. Alsdan moet primair, onverwijld na de inwerkingtreding van dit besluit, een aanpassing plaatsvinden teneinde de in het Staatsblad bekendgemaakte tabellen van de artikelen 4 en 5 inhoudelijk in lijn te brengen met de laatste – reeds plaatsgevonden hebbende – wijziging van de WCGK-tabel. Vervolgens wordt dan het aanpassingssysteem met gebruikmaking van onderling niet-overlappende tweemaandspeilperioden voortgezet, voor de eerste maal met overeenkomstige toepassing van het achtste lid.

Artikel 16

In de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer bij de WCK is ten aanzien van kredieten met een vaste kredietvergoeding reeds het belang aangegeven van de vaststelling van het tijdstip dat bepalend is voor de toepassing van het maximumtarief (Kamerstukken II 1987/88, 19 785, nr. 7, blz. 45). Het maximumtarief wordt ingevolge artikel 17 immers aangepast aan rente-ontwikkelingen, hetgeen kan betekenen dat gedurende de looptijd van een krediettransactie niet telkens hetzelfde maximumtarief geldt.

In het onderhavige artikel is derhalve vastgelegd welk tijdstip alsdan beslissend is voor de toepassing van het ten hoogste toegelaten effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis. Deze tijdstippen dienen te verschillen al naar gelang het tussen partijen overeengekomen beding inzake het karakter van de kredietvergoeding (zie artikel 1, onder f en g). Bij kredieten met een vaste kredietvergoeding is het bij het aangaan van de transactie geldende maximumtarief beslissend. Bij kredieten waarbij de kredietvergoeding variabel is, is beslissend het maximumtarief dat gold op het tijdstip waarop de kredietvergoeding voor de laatste maal is aangepast.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy